

NATIONELL SPECIFIKATION

Nationell specifikation för resursmodell Beslut

Version: 1.0 Test 3

Reviderad: 2025-01-24

Kontakt: [Supporten för Nationell geodataplattform](#)

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	3
1.1	LÄSANVISNING.....	3
2	TERMER OCH FÖRKORTNINGAR	3
2.1	TERMER.....	3
2.2	FÖRKORTNINGAR.....	6
3	FÖRÄNDRINGSFÖRTECKNING	6
4	NATIONELL RESURSMODELL BESLUT	7
4.1	BESLUT (OBJEKTTYP).....	7
4.2	PÅVERKAR (DATATYP).....	9
4.3	INSTANS (VÄRDEMÄNGD).....	9
4.4	PÅVERKANSTYP (VÄRDEMÄNGD).....	9
5	NATIONELL RESURSMODELL BESLUT GEOJSON	9
5.1	BESLUT (OBJEKTTYP).....	10
5.2	REFERENSPAVERKAR (DATATYP).....	11
BILAGA A	BILDER I STÖRRE FORMAT	12
A.1	FIGUR 1 – RESURSMODELL BESLUT.....	12
A.2	FIGUR 3 – RESURSMODELL BESLUT GEOJSON.....	13

I Inledning

En resursmodell (informationsresursmodell, IRM) är en informationsmodell som beskriver generell och gemensam information som används i olika tillämpningsspecifika informationsmodeller. Syftet är att återanvända och hantera information på ett enhetligt sätt, oberoende av informationsområde.

I och med att en resursmodell, med ingående klasser, direkt ska användas för en tillämpningsmodell blir de en del av dessa modeller. Vitsen är att samma resursmodell ska användas i alla situationer där information av den aktuella resurstypen behövs.

Resursmodeller ger ett stort värde för samhällets informationsförsörjning. Inriktningen är att det blir en bättre helhetslösning ju fler gemensamma delar och återanvändningsbara resursmodeller som används. Användare som nyttjar data från flera informationsområden kommer då att känna igen sig och kan både göra analyser och bygga egna lösningar enligt samma principer, med stöd av samma standarder och modeller.

Resursmodeller är teknik- och utbytesneutrala och kan inte nödvändigtvis ”översättas” direkt till ett utbytesformat som till exempel GML och GeoJSON. Kapitel 5 i detta dokument innehåller en variant av resursmodellen som har anpassats till GeoJSON.

I.1 Läsanvisning

I detta dokument används orden SKA, SKA INTE, BÖR, BÖR INTE (i versaler) med följande innebörd:

SKA (INTE) – Tvingande/krav

BÖR (INTE) – Undantag från kravet kan göras i särskilda fall

2 Termer och förkortningar

2.1 Termer

Tabell 1 beskriver de termer som används i detta dokument.

Tabell 1: Termer och dess definition

Term	Definition
data	<p>representation av fakta, idéer eller liknande i en form lämpad för överföring, tolkning eller bearbetning av människor eller av automatiska hjälpmedel</p> <p>Anmärkning: I strikt mening är det skillnad mellan data och information. Data blir information när någon har tolkat innebörden av data. Många gånger</p>

Term	Definition
	<p>behöver inte begreppen data och information hållas isär. Men exempelvis vid överföring mellan datorer och vid lagring i datorminnen är det data, inte information, som hanteras.</p> <p>[Rikstermbanken, anmärkning omskriven]</p>
datatyp	<p>specifikation av värdeomän och de operationer som är tillåtna på värdena.</p> <p>[ISO 19103]</p>
information	<p>innebörd hos data</p> <p>Anmärkning: I strikt mening är det skillnad mellan data och information. Data blir information när någon har tolkat innebörden av data. Många gånger behöver inte begreppen data och information hållas isär. Men exempelvis vid överföring mellan datorer eller lagring i datorminnen är det data, inte information, som hanteras.</p> <p>[Rikstermbanken, anmärkning omskriven]</p>
informationsmodell	<p>modell som definierar struktur, regler och innehåll för information inom ett visst tillämpningsområde</p>
informationsarkitekturramverk för geodata	<p>dokument som beskriver regler, riktlinjer och principer för att erhålla en enhetlighet som möjliggör standardisering, harmonisering och kombinerbarhet av grunddata inom grunddatadomänen Fastighets- och geografisk information</p> <p>Anmärkning 1: Det kan bara finnas ett (1) informationsarkitekturramverk för grunddatadomän Fastighets- och geografisk information.</p>
informationsområde	indelning av information

Term	Definition
	<p>Anmärkning 1: Indelningen kan baseras på olika grunder, till exempel logisk indelning eller behovsstyrd indelning.</p> <p>Anmärkning 2: Ett informationsområde kan vara underordnat ett annat informationsområde. Det vill säga att termen kan användas oberoende av hierarkisk indelning.</p>
informationsresursmodell	<p>informationsmodell som beskriver generell och gemensam information som används i de tillämpningsspecifika informationsmodellerna</p> <p>Anmärkning: Syftet är återanvändning och att hantera information på ett enhetligt sätt. Geometri är ett exempel.</p>
objekt	<p>representation av en företeelse i den verkliga världen</p> <p>[SS 637006:2006 Typoberoende representation av geografiska företeelser]</p>
resursmodell	<p><i>Se informationsresursmodell</i></p>
specifikation	<p>dokument som anger krav</p> <p>[ISO 9000:2015 Ledningssystem för kvalitet – Principer och terminologi]</p>
standard	<p>dokument, upprättat i konsensus, och fastställt av erkänt organ som för allmän och upprepad användning ger regler, riktlinjer eller kännetecken för aktiviteter eller deras resultat, i syfte att nå största möjliga reda i ett visst sammanhang</p> <p>[ISO/IEC Guide 2: 2004 Standardization and related activities – General vocabulary, fri tolkning och översättning]</p> <p>Anmärkning: Vissa organisationer använder termen specifikation men i det</p>

Term	Definition
	här dokumentet används termen standard för allt som täcks in av ovan definition.
term	benämning för ett begrepp inom ett visst fackområde [Rikstermbanken] Anmärkning: I vardagligt språk används orden term och begrepp synonymt, vilket även har gjorts i detta dokument där det ökar förståelsen för innehållet.

2.2 Förkortningar

Tabell 2 innehåller de förkortningar som används i detta dokument.

Tabell 2: Lista med förkortningar och dess betydelse

Förkortning	Fullständigt namn
IRM	Informationsresursmodell
ISO	International Organisation for Standardization
SS	Svensk standard

3 Förändringsförteckning

Tabell 3: Förändringsförteckning

Version	Förändring
1.0 Test 3	<ul style="list-style-type: none"> Ett beslut håller information om vilka objekt det påverkar. Lagt till association, med associationsklassen Påverkar, från Beslut till Utbytesobjekt. Tagit bort datatypen Beslutsreferens. I den GeoJSON-anpassade varianten, lagt till attributet beslut.paverkar och datatypen referensPaverkar.
1.0 Test 2	<ul style="list-style-type: none"> Tagit bort attributet beslutstyp från Beslut samt tagit bort värdemängden Beslutstyp. Tagit bort "avser"-associationen mellan Beslut och Utbytesobjekt. Tagit bort verksamhetsregeln BES-002. Lagt till datatypen Beslutsreferens samt den tillhörande värdemängden Påverkanstyp.

- Lagt till paketdiagram.
- Bytt plats på klasserna i modellen.
- I den JSON-anpassade versionen av modellen, gjort om beslut till en GeoJSON Feature.

4 Nationell resursmodell Beslut

4.1 Beslut (objekttyp)

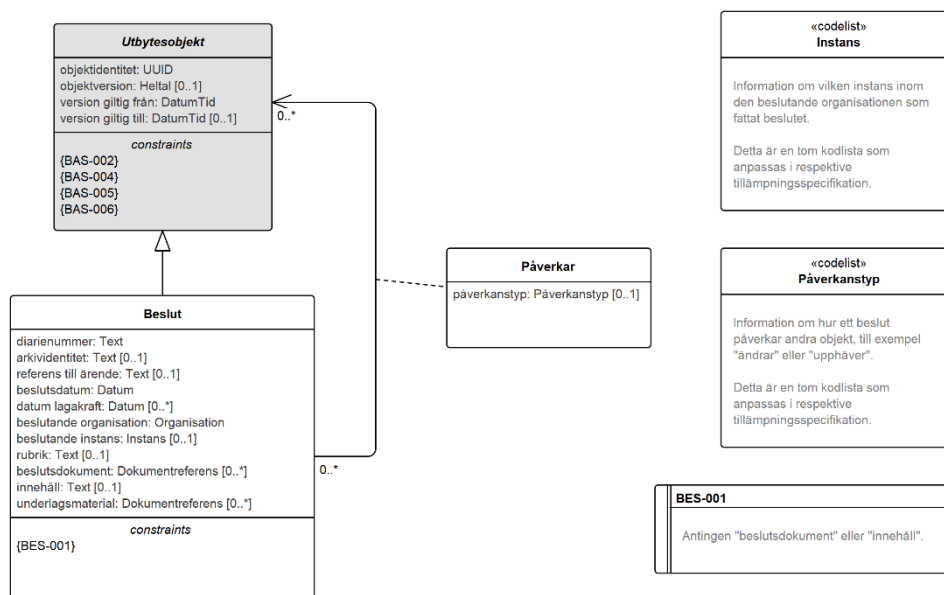
Den här klassen ärver från klassen Utbytesobjekt i Bas 2.0.

Objekttypen Beslut innehåller information om ett beslut som har fattats av en offentlig organisation. Objekttypen har en verksamhetsregel, som beskrivs i

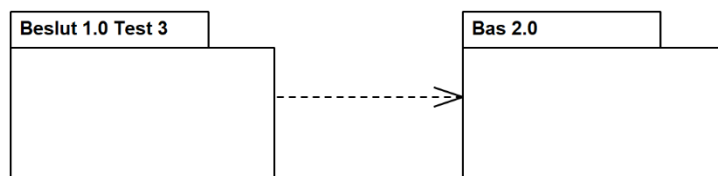
Tabell 4. Objekttypens attribut beskrivs i efterföljande delkapitel.

Resursmodellen visas i Figur 1. Beroenden till andra paket visas i Figur 2.

Figur 1: Resursmodell Beslut. Bilden finns i ett större format i Bilaga A.

Figur 2: Paketdiagram för resursmodell Beslut.

Tabell 4: Verksamhetsregler

Verksamhetsregel	Beskrivning
------------------	-------------

BES-001	Antingen "beslutsdokument" eller "innehåll".
---------	--

4.1.1 DIARIENUMMER

Den unika beteckning som ärendet har hos den organisation som har fattat beslutet.

Datotyp: Text

Multiplicitet: 1

4.1.2 ARKIVIDENTITET

Ärendets arkividentitet hos den organisation som handlagt ärendet.

Datotyp: Text

Multiplicitet: 0..1

4.1.3 REFERENS TILL ÄRENDE

Ärendet kan ha egen referens, ett ärendenummer.

Datotyp: Text

Multiplicitet: 0..1

4.1.4 BESLUTSDATUM

Dagen för beslutet.

Datotyp: Datum

Multiplicitet: 1

4.1.5 DATUM LAGAKRAFT

Det datum beslutet får laga kraft.

Datotyp: Datum

Multiplicitet: 0..*

4.1.6 BESLUTANDE ORGANISATION

Offentlig organisation som fattat beslutet.

Datotyp: Organisation

Multiplicitet: 1

4.1.7 BESLUTANDE INSTANS

Instans inom den beslutande organisationen som fattat beslutet.

Datotyp: Instans

Multiplicitet: 0..1

4.1.8 RUBRIK

Ärendets rubrik.

Datotyp: Text

Multiplicitet: 0..1

4.1.9 BESLUTSDOKUMENT

Referens till beslutshandling.

Datotyp: Dokumentreferens

Multiplicitet: 0..*

4.1.10 INNEHÅLL

Beskrivning av beslutets innehåll.

Datotyp: Text

Multiplicitet: 0..1

4.1.11 UNDERLAGSMATERIAL

Underlag som ligger till grund för beslut. Kan exempelvis vara tidigare beslut.

Datotyp: Dokumentreferens

Multiplicitet: 0..*

4.2 Påverkar (datatyp)

Hur beslutet påverkar andra objekt.

4.2.1 PÅVERKANSTYP

Hur beslutet påverkar objektet som referensen pekar på. Ett beslut kan, till exempel, påverka ett objekt genom att ändra eller upphäva det.

Datotyp: Påverkanstyp

Multiplicitet: 0..1

4.3 Instans (värdemängd)

Information om vilken instans inom den beslutande organisationen som fattat beslutet.

Detta är en tom kodlista som anpassas i respektive tillämpningsspecifikation.

4.4 Påverkanstyp (värdemängd)

Information om hur ett beslut påverkar andra objekt, till exempel "ändrar" eller "upphäver".

Detta är en tom kodlista som anpassas i respektive tillämpningsspecifikation.

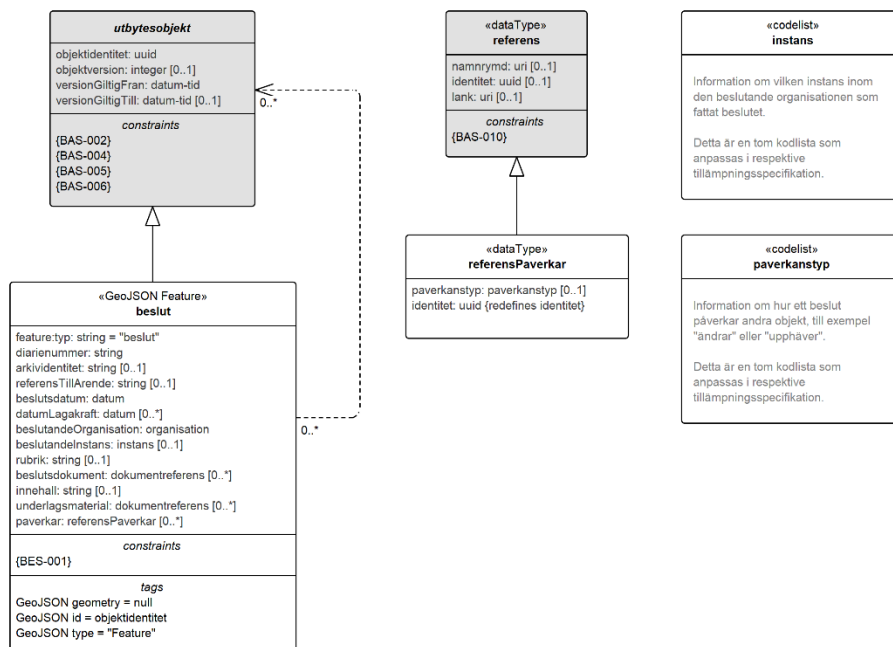
5 Nationell resursmodell Beslut GeoJSON

Den variant av resursmodell Beslut som har anpassats till utbytesformatet GeoJSON innehåller samma objekttyper, datatyper och värdemängder som beskrivs i kapitel 4. Namnsättningen av klasser och attribut samt attributens datatyper har anpassats till GeoJSON enligt kraven i [Specifikation för olika typer av modeller](#).

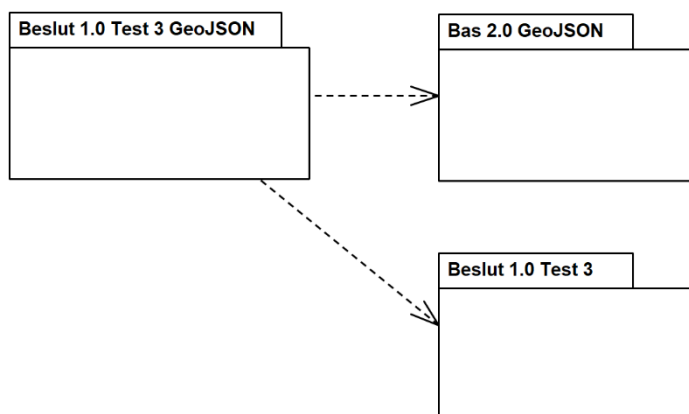
Verksamhetsregler som ingår i resursmodell Beslut har inte anpassats till GeoJSON. Det vill säga att klass- och attributnamn som förekommer i reglerna inte alltid stämmer överens med namnen i resursmodell Beslut GeoJSON.

Resursmodell Beslut GeoJSON innehåller även ett attribut och en datatyp som är unika för anpassningen till GeoJSON. De beskrivs i det här kapitlet. Resursmodellen visas i Figur 3. Beroenden till andra paket visas i Figur 4.

Figur 3: Resursmodell Beslut GeoJSON. Bilden finns i ett större format i bilaga A.

Figur 4: Paketdiagram för resursmodell Beslut GeoJSON.

5.1 beslut (objekttyp)

Se Kapitel 4.1 för beskrivning av objekttypen och information om ytterligare attribut.

5.1.1 PAVERKAR

Vilka objekt som beslutet påverkar och på vilket sätt.

Datotyp: referensPaverkar

Multiplicitet: 0..*

5.2 referensPaverkar (datatyp)

Den här klassen ärver från klassen referens i Bas 2.0 GeoJSON.

Referens till objekt som påverkas av ett beslut.

5.2.1 PAVERKANSTYP

Hur beslutet påverkar objektet som referensen pekar på. Ett beslut kan, till exempel, påverka ett objekt genom att ändra eller upphäva det.

Datotyp: paverkanstyp

Multiplicitet: 0..1

5.2.2 IDENTITET (OMDEFINERAT ATTRIBUT)

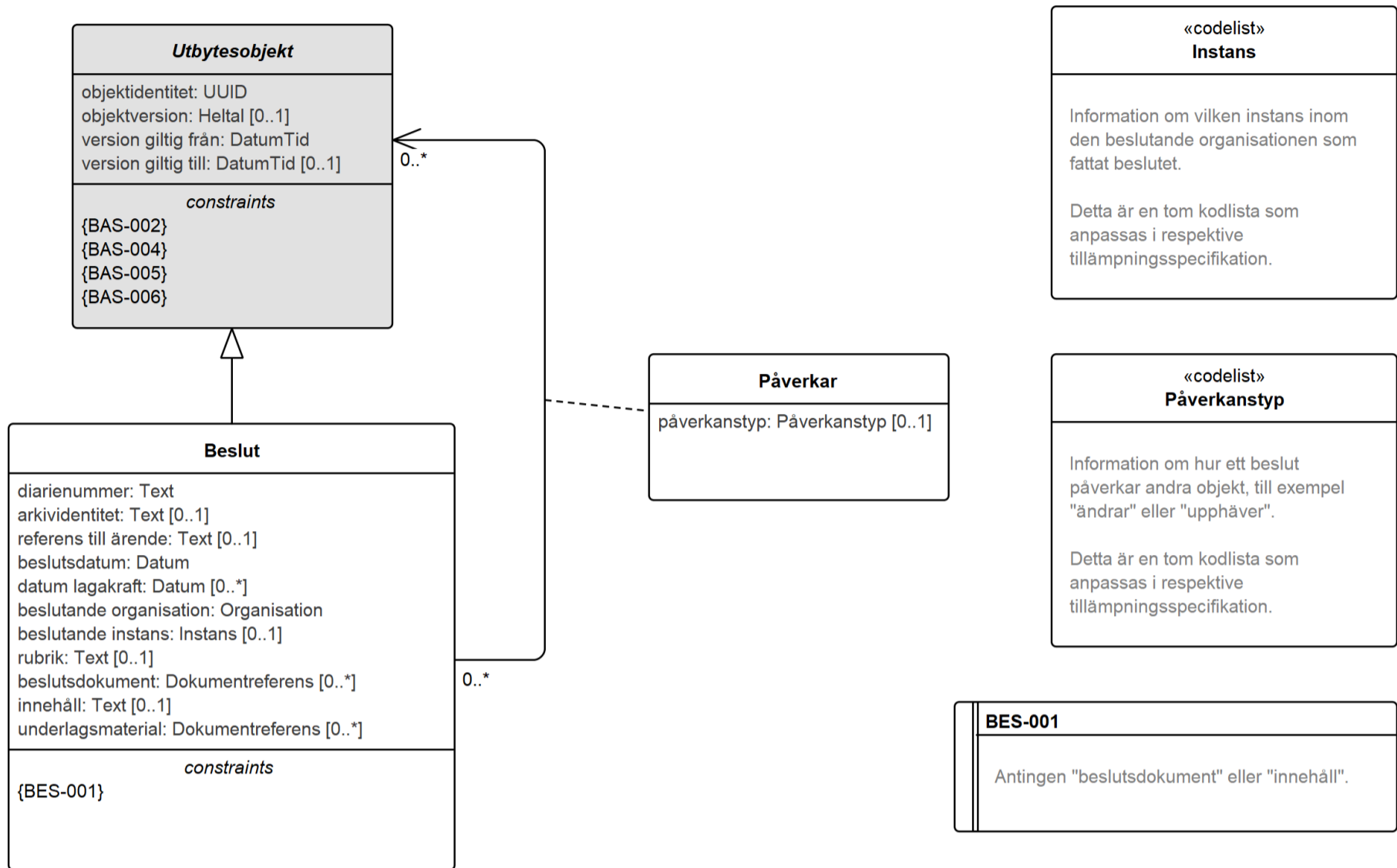
Unik identitet inom namnrymden, till exempel db428198-2e01-42a2-9e89-765dd03b9360.

Datotyp: uuid

Multiplicitet: 1

Bilaga A Bilder i större format

A.1 Figur 1 – Resursmodell Beslut

A.2 Figur 3 – Resursmodell Beslut GeoJSON

